

**A helyi közösségek és együttműködések szerepe a
hulladék-gazdálkodásban**

Textil újrahasználat és hasznosítás helyzete Magyarországon

Hartay Mihály

Környezetvédelmi tanácsadó

Retextil és lomi - tények és javaslatok a szabályozás területén

Herman Ottó Konferencia Központ

2016. április 28

A Kisléptékű Termékelőállítók és Szolgáltatók Országos Érdekképviselőinek Egyesülete szakmai programját a Nemzeti Együttműködési Alap támogatja
(NEA-TF-16-SZ-0430)

Jogszabályi háttér

- 2008/98/EK irányelvben megfogalmazásra került a hulladékkeletkezés megelőzésével, és a keletkezett hulladék erőforrásként való felhasználásával „újrafeldolgozó társadalom” alakuljon ki.
- 2012. évi CLXXXV törvény a hulladékokról átvette a HKI ide vonatkozó szempontjait (pl: Nemzeti Megelőzési Program elkészítése).
- Azóta sem készültek el a megelőzéssel kapcsolatos kormányrendeletek (betétdíj, újrahasználat szabályozása, életciklus elemzésen alapuló elemzés szabályai stb.)

- Hulladék fogalma nem segíti a megelőzést és az újrahasználatot?
- *hulladék: bármely anyag vagy tárgy, amelytől birtokosa megválnak, megválni szándékozik vagy megválni köteles;*

a körforgásos gazdaság koncepció (EU Bizottság 2014 (COM 398) közleménye) komolytalan 5 MdEuró ráfordítással, ebben a megelőzés, újrahasználat marginális (Nemzeti Megelőzési Programok sorsa???????)

Használt ruha gyűjtés Mo.-on

- Kb. 1200 konténer kihelyezve először kereskedelmi láncok területeire, később önkormányzati közterületekre, utóbb közszolgáltatók hulladékudvaraira (Pl: Győr, Budapest).
- 3-4000 tonna használt ruha gyűjtése Mo.-on (0,3-0,4 kg/fő/év)
 - Ny-Európa 10-szeres mennyiséget gyűjt, de pl. Berlinben kb. 5000 konténer található közterületen.
 - További fejlődés az újrahasználat jogszabályi szabályozásával teremthető meg (pl: EoW kidolgozása).
- EU ezen a megelőzés területén az állam támogató szerepét is lehetővé teszi: pl: újrahasználati központok létrehozása.

Textilipar helyzete 1990 után

- 1990 előtt Mo.-on fejlett textilipar (pamut, viszkóz, műselyem gyártás, elsősorban ruhaipari temelés). Technológiai hulladékok (szabászati) feldolgozására korszerű technika épült ki.
- 1990 után a ruhaipar teljesen visszaszorult, alapanyag gyártás megszűnt, szűk területen megmaradt az ipari textilipar (geotextil, szűrők, ipari segédanyagok)
- A használt ruhák gyűjtése, importja egyre növekvő volumenben jelenik meg, erre különböző válogatási és feldolgozási technológiák épültek ki.

Feldolgozási technológiák

- Magyarországon évente kb. 30-40 e tonna használt ruha feldolgozása történik
- **Újrahasználat:** 70-80 % legjelentősebb az összegyűjtött ruhák, lakástextilek, válogatása, ismételten ruhaként,
 - **Hasznosítás:** 15-20% géprongyként, kárpitos termékként, ipari szabászati hulladékok, geotextiliák feldolgozása, vattaként, szűrőként stb.
- **Energetikai hasznosítás:** 5% cementgyári erőműben
 - **Lerakás:** 1% alatt

Jelentősebb feldolgozó cégek Mo.-on

- TEMAFORG Zrt. (Kunszentmiklós) kb. 5000 tonna
- TESA Kft. (Mohács) kb. 3000 tonna
- Textrade Kft. (Székesfehérvár) kb. 40000 tonna

5 válogatóson 300 ember dolgozik Európa minden részéről érkező használt ruhák válogatásán a Textrade kft-nél

Használtruha válogatási technológia a piac igényei szerint

**Vevői igény szerinti összetételű
bálázott válogatott ruha**

Kész báláknak a világ minden részén piaca van

**TESA Kft. alapanyaggyártása
technológiai hulladék I.**

Technológiai hulladék II.

Vágó és tépő gép

Ipari vatta előállítás, vágó, tépő gépekkel

Elemi szálakra bontott textil

Hulladékból hasznosított termékek

Geotextiliák

Kárpitos anyagok, termékek

Paplan párnatöltetek

Vatta

Ruházati anyagok, bélések

Szűrők

Géprongyok

Szigetelő anyagok

Zsinórok kanócok, sodort szálak

Geotextilia

Kárpitos anyagok

Bútorba épített kárpitanyag

Paplan, párna töltetek, ipari és eü. vatták

**Ruházati bélések, ágytakarók
ágybetétek**

Ipari szűrők

Zsinórok, kanócok

Szigetelők, ipari szőnyegek

- Szőnyegek,
- Lakberendezési tárgyak,
- Retextil stb.

Textilhulladékból művészet

Farmerből divatruha

Textilhulladékból bútorelemek

- Jogszábályi háttér megteremtése,
- (hulladék fogalom módosítás - EU feladat, újrahasználat szabályozása Mo. feladat)
- Lakossági tájékoztató munka javítása,
- A gyűjtési hálózat további kiépítése,
- A feldolgozási technológia korszerűsítése az újrahasznosítás területén,
- Újrahasználati központok létrehozása,
- Beruházások állami támogatása (HKI)

Á továbbfejlődés lehetőségei

- Köszönöm a figyelmet!

- Elérhetőségeim:
- hartaymihaly@gmail.com
- Tel: 06-30-505-82-57